

Anonimizirana različica

Prevod

C-511/22 – 1

Zadeva C-511/22

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

29. julij 2022

Predložitveno sodišče:

Landgericht Frankfurt am Main (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

9. junij 2022

Tožeča stranka in pritožnica:

AQ

Tožena stranka in nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

trendtours Touristik GmbH

Landgericht Frankfurt/M (deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija)
[...] (ni prevedeno)

Sklep

v sporu

AQ, [...] (ni prevedeno) 48167 Münster,

tožeča stranka in pritožnica,

[...] (ni prevedeno)

proti

Trendtours Touristik GmbH [...] (ni prevedeno), 65830 Kriftel,

tožena stranka in nasprotna stranka v pritožbenem postopku,

[...] (ni prevedeno)

je 24. civilni senat Landgericht Frankfurt am Main (deželno sodišče v Frankfurtu na Majni)

[...] (ni prevedeno)

9. junija 2022 sklenil:

- I. Sodišču Evropske unije se na podlagi člena 267, drugi odstavek, Pogodbe o delovanju Evropske unije [...] (ni prevedeno) s predlogom za sprejetje predhodne odločbe predložita ti vprašanji glede razlage prava Unije:
  1. Ali je treba člen 12(2), prvi stavek, Direktive (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (v nadaljevanju: Direktiva o paketnih potovanjih) razlagati tako, da je v njem poleg pravice do odstopa iz člena 12(1) Direktive o paketnih potovanjih določena še ena pravica do odstopa, katere pravne posledice so upoštevne le, če se potnik v svoji odstopni izjavi sklicuje na to pravico?
  2. Ali je treba člen 12(2) Direktive o paketnih potovanjih razlagati tako, da obveznost plačila odstopnine ne preneha, če potnik v svoji izjavi o odstopu od pogodbe o paketnem potovanju ne navede nobenega razloga ali navede razlog, ki ni povezan z neizogibno in izredno okoliščino?
- II. Postopek se prekine.

Obrazložitev:

I.

Spor temelji na teh dejstvih:

Tožeča stranka je 21. avgusta 2019 pri toženi organizatoriki zase in za svojo soprogo v terminu od 30. marca 2020 do 6. aprila 2020 rezervirala turistični paket „Čudovita Italija v Rimu in Sorrentu“. Cena turističnega paketa je znašala 1886,00 EUR. Tožeča stranka je na zahtevo tožene stranke plačala akontacijo v višini 325,00 EUR.

Z dopisom z dne 27. februarja 2020 pa je odstopila od turističnega paketa. Kot razlog za odstop je v dopisu navedla, da mora iti v kratkem na bolnišnično zdravljenje. Navedla je, da je toženi stranki pripravljena plačati nadomestilo zaradi odstopa v višini 25 % cene turističnega paketa, to je 466,50 EUR, pri čemer naj bi se v ta znesek vštela plačana akontacija. Tožeča stranka si je v tem dopisu pridržala pravico, da v skladu s pogoji za potovanja tožene stranke „zahteva

vračilo, če potovanje zaradi posebnih okoliščin korona virusa, ki trenutno razsaja v Italiji ali Nemčiji, ali zaradi drugih razlogov tako ali tako ne bi moglo biti izvedeno ali ga tožeča stranka ne bi mogla nastopiti“. Tožeča stranka je toženi stranki plačala razliko med plačano akontacijo in nadomestilom zaradi odstopa.

Na zahtevo tožene stranke, ki je obračunala nadomestilo zaradi odstopa v skupni višini 471,50 EUR, je tožeča stranka toženi stranki plačala še 5,00 EUR.

Tožena stranka je nato zaradi pandemije korona virusa odpovedala potovanje „Čudovita Italija v Rimu in Sorrentu“, katerega organizatorica je bila.

Tožeča stranka je z dopisom z dne 21. marca 2020 zahtevala vračilo zneskov, ki jih je plačala toženi stranki, v skupni višini 471,50 EUR.

Tožena stranka je vračilo zavrnila.

Tožeča stranka meni, da ji mora tožena stranka vrniti plačane zneske, ker turističnega paketa dejansko ni izvedla.

Tožena stranka meni, da je tožeča stranka od pogodbe o paketnem potovanju odstopila zaradi svojega bolnišničnega zdravljenja in da lahko tožena stranka zato obračuna pogodbeno dogovorjeno standardno odstopnino. Poznejše okoliščine naj v zvezi s pravico do odstopnine ne bi več mogle ničesar spremeniti.

Amtsgericht Frankfurt am Main (okrajno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija) je na prvi stopnji tožbo tožeče stranke zavrnilo. Z odstopom tožeče stranke naj bi nastal zahtevek tožene stranke za plačilo nadomestila zaradi odstopa, s katerim naj bi lahko pobotala zahtevek tožeče stranke za vračilo. Člen 651h(3) BGB (civilni zakonik) naj se ne bi uporabljal, ker v času odstopne izjave še ni bilo okoliščin, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati o obstoju neizogibnih, izrednih okoliščin. Zato, ker potovanje ni bilo izvedeno, naj tožena stranka ne bi naknadno izgubila pravice obračunati nadomestilo.

Tožeča stranka je zoper sodbo Amtsgericht (okrajno sodišče) v predpisanem roku vložila pritožbo. Meni, da so v času njene odstopne izjave obstajali zadostni razlogi, na podlagi katerih bi bilo mogoče v okviru odločitve na podlagi predvidevanja sklepati, da bodo neizogibni in izredni razlogi znatno vplivali na izvedbo potovanja.

Tožena stranka, ki ugovarja pritožbi tožeče stranke, med drugim meni, da se tožeča stranka ne more sklicevati na člen 651h(3) BGB, ker je odstopila iz drugega, osebnega razloga, ne pa zaradi korona pandemije.

II.

Na podlagi nemške ureditve, ki se nanaša na pogodbe o paketnem potovanju, lahko potnik v skladu s členom 651h(1) BGB pred začetkom potovanja kadarkoli

odstopi od pogodbe o paketnem potovanju. Zakon ne določa, da je treba navesti razlog za odstop.

V skladu s členom 651h(1), drugi stavek, BGB je pravna posledica odstopa, da organizator izgubi pravico do plačila turističnega paketa. V skladu s členom 651h(1), tretji stavek, BGB lahko organizator zahteva ustrezno nadomestilo, ki ga lahko v skladu z odstavkom 2 tega člena pavšalno določi tudi v splošnih pogojih poslovanja. Vendar organizator v skladu s členom 651h(3), prvi stavek, BGB ne more zahtevati nadomestila zaradi odstopa v primeru neizogibnih in izrednih okoliščin v kraju potovanja ali neposredni bližini, ki znatno vplivajo na izvedbo turističnega paketa [...].

Take neizogibne in izredne okoliščine v kraju potovanja, ki znatno vplivajo na njegovo izvedbo, so bile podane, saj potovanje ni moglo biti izvedeno zaradi korona pandemije, ki je neizogibna in izredna okoliščina.

Tožena stranka na podlagi zakonskega besedila nemške ureditve iz člena 651h(1) in (3) BGB ne more zahtevati nadomestila zaradi odstopa, ker so v skladu z besedilom člena 651h(3) BGB upoštevne dejanske okoliščine, ki so podane takrat, ko bi moralo biti potovanje v skladu z dogovorom izvedeno. Iz besedila nemškega zakonika ne izhaja stališče, ki se zastopa v nemški sodni praksi in literaturi o pravu, ki ureja področje potovanj, da je za vprašanje obstoja neizogibne in izredne okoliščine bistveno predvidevanje v času odstopne izjave, ki se opravi na podlagi predhodne ocene (glej, med drugim, sodbo OLG Hamm (višje deželno sodišče v Hammu, Nemčija) z dne 30. avgusta 2021, 22 U 33/21, BeckRS 2021, 24178; sodbo AG Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija) z dne 8. februarja 2021, 37 C 471/20, NJW-RR 2021, 930; sodbo AG Frankfurt (okrajno sodišče v Frankfurtu, Nemčija) z dne 11. avgusta 2020, 32 C 2136/20, juris, točka 38; sodbo AG München (okrajno sodišče v Münchnu, Nemčija) z dne 27. oktobra 2020, 159 C 13380/20, juris, točka 19, in sodbo LG Kassel (deželno sodišče v Kasslu, Nemčija) z dne 2. novembra 2021, 5 0 459/21, točka 35, juris; [...]) (ni prevedeno). Vprašanje, ali je besedilo člena 651h(3) BGB skladno z ureditvijo iz člena 12(2) Direktive o paketnih potovanjih oziroma ali je treba ta člen razlagati v skladu z Direktivo, je predmet predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ga Sodišče Evropske unije obravnava pod številko zadeve C-776/21.

Vendar se postavlja vprašanje, ali se tožeča stranka ne more sklicevati na člen 651h(3) BGB, ker je odstopila iz razloga, ki je bil v njeni sferi, in ni izreden, neizogiben razlog v smislu člena 651h(3) BGB.

V obravnavanem primeru je tožeča stranka svoj odstop utemeljila z bolnišničnim zdravljenjem. To, da si je tožeča stranka pridržala pravico zahtevati vračilo plačil za primer, da potovanje zaradi korona virusa ne bi moglo biti izvedeno, kot je razvidno iz besedila dopisa, ni bilo odločilno za odstop, ampak naj bi si s tem le zagotovila pravico do vračila, za katero je menila, da je le možna, ne pa zagotovljena.

Iz besedila člena 651h BGB izhaja, da ima potnik v skladu z odstavkom 1 tega člena pravico do odstopa, ki povzroči pravne posledice iz člena 651h(1), tretji stavek, v povezavi z (2), BGB (nadomestilo zaradi odstopa) ali pravne posledice iz člena 651h(3) BGB (ni nadomestila zaradi odstopa). Ali potnik navede razlog za svoj odstop, za nastop pravnih posledic ni pomembno, zaradi česar v obravnavanem primeru, kljub temu, da je bil v dopisu o odstopu naveden razlog za odstop, pogoji za nadomestilo zaradi odstopa niso izpolnjeni, ker potovanje ni moglo biti izvedeno zaradi izrednega in neizogibnega razloga.

Vendar je vprašanje, ali določbe člena 12(1) in (2) Direktive o paketnih potovanjih vsebujejo drugačno ureditev, ki odstopa od navedene.

Člen 12(1) Direktive o paketnih potovanjih določa, da lahko potnik prostovoljno in kadar koli pred začetkom turističnega paketa odstopi od pogodbe o paketnem potovanju, zaradi česar pa nastane pravica organizatorja do odstopnine, določena v členu 12(1), drugi stavek, Direktive o paketnih potovanjih. Nasprotno člen 12(2) Direktive o paketnih potovanjih določa še eno pravico do odstopa, zaradi uveljavljanja katere ne nastane pravica organizatorja do odstopnine, ker je potnik upravičen do celotnega povračila vseh plačil za turistični paket, in sicer v primeru „neizogibnih in izrednih okoliščin v kraju potovanja [...], ki znatno vplivajo na izvedbo turističnega paketa [...]“. Iz besedila „ne glede na odstavek 1 ima potnik [...] pravico“ bi bilo mogoče sklepati, da Direktiva o paketnih potovanjih v členu 12 določa dve pravici do odstopa, za kateri morajo biti izpolnjeni različni pogoji in ki povzročata različne pravne posledice. Če je treba šteti, da gre za dve različni pravici do odstopa, mora potnik, ko poda izjavo, izrecno navesti, na katero pravico do odstopa se želi sklicevati, zlasti mora, če se želi sklicevati na pravne posledice člena 12(2) Direktive o paketnih potovanjih, navesti neizogibni in izredni razlog. To zahtevo glede izjave potnika bi bilo mogoče utemeljiti s tem, da člen 12(2), prvi stavek, Direktive o paketnih potovanjih za pravico do odstopa določa nekatere pogoje („[...] v primeru [...] odstopi [...]“). Utemeljiti jo je mogoče tudi z besedilom člena 12(2), drugi stavek, Direktive o paketnih potovanjih, v skladu s katerim je potnik „v primeru odstopa od pogodbe o paketnem potovanju v skladu s tem odstavkom“ upravičen do celotnega povračila vseh plačil za turistični paket. Namen tega besedila je, da navedena pravna posledica nastopi le, če se potnik sklicuje na ta odstavek, saj lahko izbere, ali se želi sklicevati na pravico do odstopa iz člena 12(1) Direktive o paketnih potovanjih ali na tisto iz člena 12(2) te direktive. Iz navedenih besedil pa ni razvidno, da je v obravnavanem sporu naloga sodišča, da podano izjavo o odstopu uvrsti pod člen 12(1) ali člen 12(2) Direktive o paketnih potovanjih, zaradi česar zaradi odstopa, ki ne vsebuje sklicevanja na neizogibno in izredno okoliščino, nastanejo pravne posledice iz člena 12(1) (ne pa iz člena 12(2)) Direktive o paketnih potovanjih.

V obravnavanem sporu bi bila posledica te razlage, da je treba, čeprav potovanje ni moglo biti izvedeno zaradi korona pandemije, plačati odstopnino v skladu s členom 12(1), drugi stavek, Direktive o paketnih potovanjih, ker se je tožeča stranka v odstopni izjavi sklicevala na nek drug razlog.

Če je treba člen 12(1) in (2) Direktive o paketnih potovanjih razlagati tako, bi bilo treba enako, v skladu z Direktivo, razlagati tudi določbe člena 651h(1) in (3) BGB, ker je bila z Direktivo o paketnih potovanjih izvedena popolna harmonizacija (člen 4 Direktive o paketnih potovanjih).

[...] (ni prevedeno) (prekinitev postopka)

DELOVNI DOKUMENT